

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (žalbena vijeće) 13. listopada 2015.

Predmet T-104/14 P

Europska komisija protiv Marca Verilea i Anduele Gjergji

„Žalba – Protužalba – Javna služba – Dužnosnici – Mirovine – Prijenos nacionalnih mirovinskih prava – Prijedlozi za priznavanje godina mirovinskog staža – Akt koji negativno ne utječe – Nedopuštenost tužbe – Članak 11. stavak 2. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju – Pravna sigurnost – Legitimna očekivanja – Jednako postupanje“

- Predmet:** Žalba podnesena protiv presude Službeničkog suda Europske unije (puni sastav) od 11. prosinca 2013., Verile i Gjergji/Komisija (F-130/11, Zb. SS., EU:F:2013:195), radi ukidanja te presude.
- Odluka:** Ukida se presuda Službeničkog suda Europske unije (puni sastav) od 11. prosinca 2013., Verile i Gjergji/Komisija (F-130/11). Odbija se tužba koju su podnijeli M. Verile i A. Gjergji pred Službeničkim sudom u predmetu F-130/11. M. Verile i A. Gjergji, s jedne strane, i Europska komisija, s druge strane, snosit će svaki vlastite troškove.

Sažetak

- Tužbe dužnosnikâ – Akt koji negativno utječe – Pojam – Prijedlog za priznavanje godina mirovinskog staža radi prijenosa mirovinskih prava stečenih prije stupanja u službu Unije u sustav Unije – Isključenje – Odluka o priznavanju godina mirovinskog staža donesena nakon prijenosa kapitalizirane vrijednosti stečenih mirovinskih prava – Uključenost*
(Pravilnik o osoblju za dužnosnike, čl. 91. st. 1. i Prilog VIII., čl. 11. st. 2.)
- Dužnosnici – Mirovine – Mirovinska prava stečena prije stupanja u službu Unije – Prijenos u sustav Unije – Pravo dotične osobe da prije prijenosa sazna konačan broj priznatih godina mirovinskog staža – Pravo prethodnog zahtijevanja od suda Unije da zauzme stajalište – Nepostojanje*
(Pravilnik o osoblju za dužnosnike, Prilog VIII., čl. 11. st. 2.)
- Tužbe dužnosnikâ – Nadležnost suda Unije – Savjetodavno mišljenje – Isključenje*
(čl. 270. UFEU-a; Pravilnik o osoblju za dužnosnike, čl. 91. st. 1.)

4. *Dužnosnici – Pravilnikom o osoblju uređena veza između dužnosnika i institucije – Mirovinski sustav – Uređenje Pravilnikom o osoblju, a ne ugovorom*

(Pravilnik o osoblju za dužnosnike, Prilog VIII., čl. 11. st. 2.)

5. *Akti institucija – Vremenska primjena – Neposredna primjena novog pravila na buduće učinke situacije koja je nastala tijekom razdoblja valjanosti prijašnjeg pravila – Donošenje novih općih provedbenih odredbi članaka 11. i 12. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju – Primjena na prijenos stečenih mirovinskih prava koji je zatražen prije donošenja novog pravila, ali je proveden nakon njegova stupanja na snagu – Povreda stečenih prava i načela legitimnih očekivanja – Nepostojanje*

(Pravilnik o osoblju za dužnosnike, Prilog VIII., čl. 11. st. 2.)

6. *Dužnosnici – Mirovine – Mirovinska prava stečena prije stupanja u službu Unije – Prijenos u sustav Unije – Donošenje novih općih provedbenih odredbi članaka 11. i 12. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju – Razlika u postupanju između dužnosnikâ čija je kapitalizirana vrijednost njihovih mirovinskih prava prenesena u sustav Unije prije odnosno poslije stupanja na snagu navedenih odredbi – Povreda načela jednakog postupanja – Nepostojanje*

(Pravilnik o osoblju za dužnosnike, Prilog VIII., čl. 11. st. 2.)

1. Prijedlog za priznavanje godina mirovinskog staža koji je dostavljen dužnosniku radi prijena mirovinskih prava stečenih u okviru drugog sustava u mirovinski sustav Unije ne stvara obvezne pravne učinke koji izravno i neposredno utječu na pravnu situaciju njegova adresata tako što je značajno mijenjaju. Stoga on ne predstavlja akt koji negativno utječe u smislu članka 91. stavka 1. Pravilnika o osoblju.

U skladu s člankom 11. stavkom 2. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju, broj godina mirovinskog staža priznatih dužnosniku koji je zahtijevao prijenos svojih mirovinskih prava stečenih ranije u drugom sustavu u mirovinski sustav Unije može se nužno učinkovito utvrditi tek nakon konkretnog provođenja prijena „na temelju prenesene kapitalizirane vrijednosti“. Stoga se ne može smatrati da prijedlog utvrđivanja godina mirovinskog staža, koji je po samoj svojoj prirodi dostavljen prije tog prijena, može to utvrditi.

Broj godina mirovinskog staža koje valja priznati proizlazi iz primjene metode pretvorbe kapitalizirane vrijednosti ranijih prava u godine mirovinskog staža, a ona je predviđena općim provedbenim odredbama koje je predmetna institucija donijela u skladu s člankom 11. stavkom 2. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju.

Naime, odluka koja je donesena kad je izvršen prijenos kapitalizirane vrijednosti mirovinskih prava koja je dotična osoba stekla prije njezina stupanja u službu predstavlja akt koji negativno utječe i ona može biti predmet tužbe za poništenje u skladu s člankom 91. stavkom 1. Pravilnika o osoblju.

(t. 56., 58., 62. i 74.)

2. Članak 11. stavak 2. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju ne zahtijeva da dotičnoj osobi bude osigurana mogućnost da prije odluke o tome hoće li ili neće iskoristiti svoje pravo da svoja mirovinska prava stečena u drugom sustavu prenese u mirovinski sustav Unije sazna konačan broj godina mirovinskog staža koji će joj se priznati nakon takva prijena.

Ta odredba ne zahtijeva ni da sud Unije riješi eventualni spor između dotične osobe i njezine institucije koji se odnosi na tumačenje i primjenu relevantnih odredbi i prije nego što dotična osoba odluči želi li ili ne svoja mirovinska prava stečena u drugom sustavu prenijeti u mirovinski sustav Unije

(t. 79.)

3. Članak 270. UFEU-a ne daje sudu Unije ovlast da daje savjetodavna mišljenja, nego samo ovlast da je nadležan u svim sporovima između Unije i njezinih službenika u granicama i prema uvjetima utvrđenima Pravilnikom o osoblju.

Međutim, upravo Pravilnik o osoblju predviđa u svojem članku 91. stavku 1. da se tužba za poništenje može podnijeti samo protiv akta koji negativno utječe. Ako akt protiv kojeg se podnosi tužba ne utječe negativno na tužitelja, tužba je nedopuštena. S tim u vezi nije relevantan tužiteljev eventualni interes za donošenje odluke o meritumu pitanja postavljenog njegovom tužbom.

(t. 81. i 82.)

4. Pravna veza između dužnosnika i uprave uređena je Pravilnikom o osoblju, a ne ugovorom. Iz toga proizlazi da pravni odnosi koji su izravno uređeni odredbama Pravilnika o osoblju, poput onih koji se odnose na mirovinski sustav Unije, nisu ugovorni. Stoga pojmovi privatnog prava država članica koje se primjenjuje na ugovore, kao što je pojam prijedloga koji je sličan „ponudi“, nisu relevantni za primjenu članka 11. stavka 2. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju.

(t. 94.)

Izvori:

Sud: presude od 19. ožujka 1975., Gillet/Komisija, 28/74, Zb., EU:C:1975:46, t. 4. i od 22. prosinca 2008., Centeno Mediavilla i dr./Komisija, C-443/07 P, Zb., EU:C:2008:767, t. 60.

5. Zakoni koji mijenjaju zakonodavnu odredbu primjenjuju se, ako nije drugačije određeno, na buduće učinke situacija koje su nastale za vrijeme važenja ranijeg zakona. Drugačije vrijedi samo za situacije koje su nastale i definitivno su završene za vrijeme važenja ranijeg pravila, a koje stvaraju stečena prava. Pravo se smatra stečenim kada događaj na temelju kojeg ono nastaje nastupi prije zakonodavne izmjene. Međutim, to nije slučaj kod prava u odnosu na koje događaj na temelju kojeg ono nastaje ne nastupi za vrijeme važenja izmijenjenog zakonodavstva.

Primjena novih općih provedbenih odredbi članaka 11. i 12. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju, kad je riječ o prijenosu mirovinskih prava stečenih u okviru drugog mirovinskog sustava, koji je zatražen prije donošenja tih odredbi, ali proveden nakon njihova stupanja na snagu, nije protivna članku 11. stavku 2. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju.

S tim u vezi dotična osoba stječe pravo na priznanje godina mirovinskog staža tek kad je u mirovinski sustav Unije prenesena kapitalizirana vrijednost njezinih prava stečenih u drugom sustavu. Budući da dakle ni prijedlog za priznavanje godina mirovinskog staža koji je dužnosniku ili službeniku dostavila njegova institucija nastavno na zahtjev za prijenos mirovinskih prava stečenih u drugom sustavu u sustav Unije ni *a fortiori* puko podnošenje takvog zahtjeva ne stvaraju obvezne pravne učinke dok god zatraženi prijenos nije izvršen, riječ je u takvom slučaju o „situaciji koja tek treba nastati“ ili, štoviše, o „situaciji koja je nastala, ali međutim nije dovršena“. U svakom slučaju nije riječ o situaciji koja je nastala i koja je definitivno dovršena za vrijeme važenja ranijeg pravila.

Osim toga, čak i kad postoje jasna osiguranja koja mogu kod adresata pobuditi legitimna očekivanja, pojedinci se ne mogu pozivati na načelo zaštite legitimnih očekivanja kako bi se protivili primjeni nove zakonske odredbe, osobito u području u kojem zakonodavac raspolaže širokom diskrecijskom ovlašću.

(t. 152. do 154. i 170.)

Izvori:

Sud: presuda od 22. prosinca 2008., Centeno Mediavilla i dr./Komisija, EU:C:2008:767, t. 61. do 63. i 91. i navedena sudska praksa

6. Time što je institucija donijela nove opće provedbene odredbe članka 11. i 12. Priloga VIII. Pravilniku o osoblju, iz kojih proizlazi različito postupanje prema dužnosnicima čija je kapitalizirana vrijednost mirovinskih prava stečenih u drugom sustavu prenesena u sustav Unije prije odnosno poslije stupanja na snagu navedenih odredbi, ona nije povrijedila načelo jednakog postupanja zato što se različito postupa s dužnosnicima koji nisu dio jedne kategorije.

Naime, dužnosnici, čije kapitalizirane vrijednosti njihovih mirovinskih prava stečenih u drugom sustavu nisu bile prenesene u mirovinski sustav Unije u trenutku stupanja na snagu novih odredbi, ne nalaze se u istoj pravnoj situaciji kao i dužnosnici čija su mirovinska prava, stečena prije njihova stupanja u službu, bila već prije tog dana predmet prijenosa u obliku kapitalizirane vrijednosti u mirovinski sustav Unije i u odnosu na koja je donesena odluka o priznavanju godina mirovinskog staža u potonjem sustavu. Prvi još raspolažu mirovinskim pravima u drugom sustavu, dok je u odnosu na druge već proveden prijenos kapitalizirane vrijednosti, posljedica čega je prestanak tih prava i odgovarajuće priznanje godina mirovinskog staža u mirovinskom sustavu Unije.

Takvo različito postupanje, osim toga, počiva na objektivnom elementu koji ne ovisi o volji predmetne institucije, odnosno brzini kojom predmetni vanjski mirovinski sustav obrađuje zahtjeve za prijenos kapitalizirane vrijednosti dotične osobe.

(t. 177. do 179.)

Izvori:

Sud: presuda od 22. prosinca 2008., Centeno Mediavilla i dr./Komisija, EU:C:2008:767, t. 79. do 81.